

ת"פ 50955/06/13 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י נגד יהודע כהן

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 50955-06-13 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כב' השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י
ע"י ב"כ עו"ד יניב המי
נגד
יהודע כהן
ע"י ב"כ עו"ד רונן סמולסקי

הכרעת דין

כתב האישום וגדר המחלוקת

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של **תקיפת עובד ציבור** בניגוד לסעיף 382א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. בכתב האישום נטען כי ביום 15.6.13 בשעה 15:40 פרצה שריפה בשדה קוצים בשטח שבין חוות גלעד לקדומים. למקום הגיעו מספר תושבים מחוות גלעד, וכן תושבים פלסטינים וכבאית פלסטינית שהחלה לכבות את השריפה.

לאחר שהחלו יידוויי אבנים בין תושבי חוות גלעד לתושבים הפלסטינים, הגיע למקום כוח צבא, בפיקודו של סרן גלעד אדלשטיין (להלן: "**הקצין**"), שהחל להפריד בין הצדדים וביקש מהתושבים הפלסטינים לעזוב את המקום, כאשר כל העת נזרקות לעברם אבנים מכיוון תושבי חוות גלעד.

הקצין ניגש אל עבר הנאשם ואחרים שהיו במקום וביקש מהם לעזוב את המקום. בתגובה, תקף הנאשם את הקצין בכך שדחפו באמצעות ידיו והכהו במכת אגרוף לראשו תוך שהוא גורם לו לשריטה במצח ובאף, שהן חבלות של ממש.

3. בתגובתו לכתב האישום הודה הנאשם בנוכחות במקום, אלא שלטענתו יצא עם רבים אחרים לעבר השריפה, על מנת לכבותה. עוד הוסיף, כי עטה, כמו גם רבים אחרים, סוג של כיסוי להגנה על הפנים מפני העשן הסמיך. הנאשם כפר בכך שתקף את הקצין.

4. מטעם התביעה העידו עדי התביעה הבאים -

- הקצין, סרן גלעד אפלשטיין (ע"ת 2).

- סמ"ר יובל שוקר, אשר תפס מידי הקצין את התמונות שצילם במהלך הארוע (ע"ת 1).

- דניאל מטיאס, אשר נכח במקום בעת הארוע (ע"ת 3).

- תבור אלקבץ, אשר נכח אף הוא במקום בעת הארוע (ע"ת 4).

- דניאל טל, גם הוא נכח במקום בעת הארוע (ע"ת 5).

מטעם ההגנה העיד הנאשם בלבד.

5. ההגנה לא כפרה בטענת הקצין לפיה הותקף על ידי מאן דהוא, אלא שלטענתה, לא הוכח כי הנאשם הוא זה שתקף את הקצין (טעות בזיהוי). את עיקר טענות ההגנה ניתן לסכם כדלקמן:

א. במקום היה "כאוס" - מתיישבים, פלסטינים, חיילים, שריפה, כבאית.

ב. הקצין לא היה בקשר עין רציף עם הדמויות אותן צילם במהלך הארוע.

ג. בנסיון איתור הנאשם לאחר האירוע, עוכבו בחווה שני חשודים כנגדם לא הוגש כתב אישום.

ד. לא נחקרו עדי ראיה מהותיים (הרבש"צ, הלוחם דניאל הרטמן).

ה. גירסת הקצין לתקיפתו על ידי הנאשם לא יכולה לעמוד במבחן המציאות (הפרשי גבהים בינו לבין הנאשם); אחיו של הנאשם, הדומה לו, נכח במקום, ולאחר שאף הוא צולם על ידי הקצין כונה על ידו "יו-יו" (כינויו של הנאשם).

ו. הנאשם לא מסר גירסה במשטרה בשל העובדה שלא זכה לייעוץ משפטי על ידי סגור ועל כן, יש להעניק מלוא המשקל הראייתי לעדותו בבית המשפט.

תמצית ראיות התביעה

עדות הקצין, סרן גלעד אפלשטיין

6. במועד הרלוונטי, שימש הקצין מ"פ של גזרת קדומים וחוות גלעד. הוא הגיע למקום הארוע יחד עם פלוגתו - בין היישוב חוות גלעד לכפר הפלסטיני פרעתה - בעקבות תצפית שזיהתה הפרת סדר. משהגיעו למקום זיהו שריפה שפרצה בין היישוב לכפר. עד מהירה, התפתח המפגש בין תושבי היישוב לתושבי הכפר להפרת סדר במהלכה זרקו שתי הקבוצות אבנים האחת אל עבר השניה.

הקצין וכוח מפלוגתו חצצו בין שתי החבורות, כדי למנוע זליגה של תושבי הכפר אל עבר החווה, כשמשימתם להגן על החווה.

בשלב זה, החלו חלק מתושבי החווה ליידות אבנים גם על הכוח שבפיקודו, אשר מנה כ-10 לוחמים. הקצין והלוחמים כרזו לאנשי החווה והכפר לשוב כל אחד לביתו, זאת עשו באמצעי כריזה ובצעקות, שכן המתחם היה מצומצם והמעורבים שמעו את הצעקות.

לדברי הקצין, שתי הקבוצות היו ברדיוס של 50 מטרים והעימותים היו די קרובים ביניהם (עמ' 7).

לאחר שכרזו וצעקו אל עבר החבורות להתפזר, התפנו תושבי הכפר לבתיהם, ואילו תושבי היישוב נותרו במקום והתפתח עימות מילולי ופיזי בינם לבין הכוח, כשתושבי החווה מבקשים להמשיך את הארוע ולא להפסיקו. גם השריפה החלה להיכבות וכבר לא היוותה את מוקד הארוע.

7. כתוצאה מיידוי האבנים מצד התושבים, נפגע חייל מפלוגתו של הקצין, דניאל מטיאס (עמ' 8). הארוע גלש לעימותים מאוד קרובים בין הכוח לבין תושבי החווה, כשחלק מהתושבים מתקרבים ללוחמים ומדברים אליהם "עם הראש צמוד", "כאילו עוד שניה נוגחים בראש שלך" (עמ' 8).

8. לגבי מעשיו של הנאשם, העיד הקצין:

"זה היה גם אחד האנשים שיושב גם פה, ברגע שאמרתי לו ללכת הוא נצמד אלי, אני מרחיק אותו ממני הוא נותן לי מכה על היד, אני תופס אותו שלא ירים עלי יד והוא שורט אותי בפנים ונותן לי מכה על הפנים, ולאחר מכן כשאני תופס אותו מגיע רבש"צ ועוד כמה חבר'ה מהחווה ומפרידים ביננו" (עמ' 8).

הקצין סיפר כי היה לו ארוע דומה עם תושב חווה אחר, אשר נצמד אליו ודיבר איתו "מצח מול מצח", אולם הוא לא נתן לו מכה בפנים.

כאשר הגיעה כבאית פלסטינית גם עליה זרקו אבנים.

9. הקצין הסביר מדוע החלו תושבי החווה להתפזר:

"מה שגרם לאנשים להתפזר כשהוצאתי מצלמה והתחלתי לצלם את האנשים, האנשים התחילו ללכת לכיוון הבתים שלהם. זו מצלמה שיש לי באייפון. ניגשתי ועברתי בן אדם בן אדם שהיה קשור לאירוע מאלה שזרקו אבנים ועד אלה שהתעמתו איתנו פיזית, פשוט ניגשתי וצילמתי אותם. חלקם ניסו להסתיר את הפנים, זה שתקף אותי הסתיר את הפנים בחלק מהתמונות אבל גם צילמתי אותו עם פנים חשופות ובלי חולצה. זה ששרט אותי בפנים, על זה אנחנו מדברים" (עמ' 8).

10. לגבי תיאור החשוד שתקף אותו, מסר הקצין:

"היה בחור נמוך, לפי דעתי בין 1.60-1.65, עם פיאות ארוכות, שיער לא יותר מדי ארוך חוץ מהפאות, שיער בין חום בהיר לבלונדיני. לא זוכר צבע עיניים, אבל צילמתי אותו. גוון עור בהיר. מבנה גוף רזה מאוד" (עמ' 8).

11. בשלב זה הוגשו בהסכמה התמונות, כולל הדיסק, שצילם הקצין במהלך הארוע (ת/7, ת/7א').

הקצין הפנה לתמונה בה צילם עצמו עם השריטה שנגרמה לו מהתוקף - ת/7(4).

הקצין הפנה לתמונות התוקף-הנאשם, בהן הוא נראה גלוי פנים וכשהוא מכסה חלק מראשו באמצעות חולצה או בד לבנים - ת/7(1); ת/7(2); ת/7(3) (עמ' 9).

לדברי הקצין, מרגע שקיבל את המכות מהתוקף ועד לרגע שתיעד אותו במצלמה חלפו כ-5-7 דקות (עמ' 9).

12. לענין שמירה על קשר עין עם הבחור התוקף, מרגע תקיפתו ועד לתיעוד, מסר הקצין: "אין סיבה שלא, מדברים על שעות אור יום. מדברים על מרחק שאין לו איפה להסתתר שם. הוא נשאר במרחב, גם אני נשארתי במרחב. אני מדבר על מישהו שהיתה פה תקיפה קרובה מאוד, הוא לא זרק עלי אבן מרחוק, הוא נגע בי וראיתי את הפנים שלו" (עמ' 9). עוד ציין כי במקום שהו כ-15 איש מהחווה.

13. הקצין נשאל על ידי התובע אם יוכל לזהות את הנאשם באולם בית המשפט. כאן המקום לציין, כי בפתח הדיון, ובטרם נכנס הקצין לאולם בית המשפט לצורך מתן עדותו, ביקש הסנגור מבית המשפט להתיר לנאשם לשבת על אחד הספסלים הרגילים, המיועדים לישיבת קהל באי בית המשפט ולא על ספסל הנאשמים. זאת משום שבדעת הסנגור היה לשאול את הקצין, במהלך החקירה הנגדית, אם הוא מזהה את הנאשם מתוך שורה בה יושבים שישה אנשים, חבריו של הנאשם, שחלקם אף דומים לו (ראה עמ' 5 לפרוטוקול).

במענה לשאלת התובע, השיב הקצין כי יוכל לזהות את הנאשם באולם בית המשפט, זאת חרף העובדה שחלפו כ-11 חודשים מיום הארוע. וכך באו הדברים לידי ביטוי בפרוטוקול:

"הערת ביהמ"ש: המתלונן מצביע על הנאשם מתוך שורה של 6 אנשים, אשר יושבים על הספסל המיועד לקהל באי בית המשפט, בני גילו של הנאשם, שגם להם פאות ארוכות, לחלקם זקן. בנוסף, המתלונן מצביע בתמונות בת/7 וכן ת/7א' על תמונת הנאשם" (עמ' 9).

14. בהסכמה הוגשו גם דו"חות הפציעה של הקצין ושל הלוחם דניאל מטיאס מיום הארוע, 15.6.13 (ת/3), מהם עולה כי הקצין התלונן כי "מתיישב מחוות גלעד שרט אותי בפנים" וצוין "נפצע בפניו במהלך עימות עם מתנחל מחוות גלעד, נפגע בפניו".

לגבי הלוחם מטיאס צוין בדו"ח: "מקום הפציעה: רגל ימין למטה. נסיבות הפציעה: זריקות אבנים ע"י מתנחל. הערות: נפגע בשוק ימין כתוצאה מזריקת אבנים בידי מתיישבים מחוות גלעד".

15. בחקירתו הנגדית הסכים הקצין כי יתכן וברדיוס הארוע, כ-50 מטרים, הסתובבו בין 30 ל-50 איש (עמ' 10). הקצין הסביר כי לא היה עסוק בלזכור שמות של תושבי החווה שהיו מעורבים בהפרת הסדר, אלא ניסה לתעד אותם במצלמתו ואגב כך שמע אותם קוראים אחד לשני בשמות ובכינויים.

הקצין נשאל כיצד בהודעתו במשטרה טען כי שלושה מתושבי חוות גלעד תקפו אותו וכי צילם 8 תמונות, והנה נמסרו על ידו 13 תמונות. על כך השיב כי לא ספר 13 תמונות בהכרח וכי יתכן שיש כפילויות. עוד הוסיף כי ב-7/ת מצולמים 7 מעורבים ותמונה המסומנת 13 היא בכלל שלו עצמו (עמ' 13).

16. במענה לתיית הסנגור הכיצד יכול היה לשמור על קשר עין רציף עם אלה שתקפו אותו ועם אלה שזרקו אבנים, השיב הקצין:

"אני לא כל הזמן בקשר עין רציף עם כולם אלא עם מי שתקף אותי ועל מי שהלכתי להתלונן עליו במשטרה... צילמתי, תמונה מס' 1 זה הוא" (עמ' 13).

17. הקצין סיפר כי תיעד את החשודים שהיו בארוע, כולל עוד שניים שתקפו אותו, ואילו התביעה היא זו שהחליטה את מי להעמיד לדין משיקוליה. כך למשל, הבחור המצולם בתמונה 11, נצמד אליו לראש והוריד לו את היד, שמו אליוסף פסח (עמ' 13).

עוד ציין הקצין, כי אכן היה זה ארוע אחד מתמשך, במסגרתו החשודים זרקו אבנים, אולם העימות הפיזי עם שלושת המעורבים לא היה רציף, אלא עברו בין עימות אחד לשני דקה או שתיים, ולא היה מצב בו הותקף סימולטנית על ידי שלושה (עמ' 14).

הקצין שב ואמר כי הוא מזהה את התוקף המתועד ב-7/ת(1) כנאשם אשר תקף אותו בארוע (עמ' 14).

18. הקצין השיב כי ידע שלאדם המצולם בתמונה מס' 4 (ב7/ת) קוראים "יו-יו", כי כך כינו אותו בשטח. משהטיח בו הסנגור כי זהו אחיו של הנאשם וכי לנאשם קוראים "יו-יו", השיב:

"יכול להיות שטעיתי בכינוי, אבל לגבי הנאשם אני בטוח במאת האחוזים שזה הוא מהסיבה שהיה לי איתו עימות פיזי, פנים מול פנים, ראיתי אותו אחרי זה, גם בכוונה הלכתי לצלם אותו ראשון ובו אני בטוח. לגבי הבחור המצולם בתמונה 4 י"ש יכול להיות ששמו לא 'יו-יו'. אני שמעתי בשטח שקוראים לו 'יו-יו' (עמ' 14).

19. 4/ת הינו דו"ח פעולה שנערך על ידי הסייר רס"ר חלבי רביע, ביום 15.6.13, 15:35, לפיו חבר אל הקצין שסיפר לו כי הותקף על ידי שלושה מתושבי חוות גלעד. השניים נכנסו לחווה על מנת לאתר חשודים ואז "נתקלתי בשני אנשים, שישבו בחצר אחד הצריפים, ולאחר שהמ"פ הצביע מקרוב על שני

האנשים, שהידו אבנים ואחד מהם תקף את המ"פ אני הודעתי לשני החשודים כי הם עצורים בגין הפס"ד ויידוי אבנים ותקיפת עובד ציבור... לצין המ"פ הראה לי שבע תמונות של חשודים, שחלקם תקפו אותם והחלק האחר ידה אבנים והפר את הסדר הציבורי, להלן פרטי החשודים: יפה נפתלי... פסח אליוסף".

לענין זה, נשאל הקצין על ידי הסנגור הכיצד נכתב בדו"ח הפעולה כי הפנה ל-7 תמונות בלבד וכי זיהה את שני תוקפיו אשר נעצרו. על כך השיב כי מסר שהותקף על ידי שלושה תוקפים וכי משנכנסו לחוות גלעד איתרו רק שני חשודים, ונמנעו מלעבור מבית לבית בתוך היישוב (עמ' 15).

הסנגור הטיח בקצין כי עולה ספק מזיהוי הנאשם על ידו כמי שתקף אותו, אך זה שב ואמר:

"אני בטוח בשלושת האנשים שתקפו אותי. יושב פה אחד משלושת האנשים האלה. לגבי כל הארוע הזה שמרתי על קשר עין עם האנשים שמצולמים בתמונות ואני בטוח במעשים שהם עשו... אני בטוח שהנאשם שיושב כאן שהצבעתי עליו והראיתי אותו בתמונות הוא זה שתקף אותי פיזית ועליו אני מתלונן... היה עימות פיזי צמוד בינינו, ראיתי את הפנים שלו, זה הבן אדם הראשון שחיפשתי לשם צילום וגם צילמתי" (עמ' 16).

לאחר הארוע, העיד הקצין, הגיעו קצינים, בוצע תחקור ראשוני ונגבתה הודעתו. אז הוחלט להיכנס לחוות גלעד על מנת לעשות זיהוי ראשוני בחווה. הקצין ידע כי לא ימצאו את כולם, שכן לא התכוונו להיכנס לבתים (עמ' 16).

לגבי התמונות - הרי שכולן צולמו בעת הארוע והסתירה, לכאורה, במספן של התמונות נובע מן העובדה שלא ניתן לזהות אנשים בחלקן או שהראה חלק מהתמונות לשוטר אחד וחלק לשוטר אחר (עמ' 16-17).

20. הקצין מסר כי על מנת לצלם את הנאשם נאלץ להוריד לו את הכיסוי מהפנים (עמ' 17).

21. לענין מספר התמונות שמסר הקצין למשטרה, ראה עדותו של **השוטר יובל שוקר** (ע"ת 1) ומזכר שכתב **(ת/6)** מהם עולה כי לא ברור אם הקצין מסר 12 תמונות **(ת/6)** או 13 תמונות (עמ' 6).

לוחמים נוספים שהובאו לעדות

22. **דניאל מטיאס** סיפר כי הגיע למקום יחד עם כוח הפלוגה בשל שריפה שפרצה ליד חוות גלעד. משהגיעו למקום, הבחינו בפלסטינים אשר משתלטים על השריפה בעזרת כבאים שלהם. לפתע, תושבי החווה החלו לזרוק אבנים על הערבים. החלו להפריד ביניהם וזריקת האבנים היתה הדדית. גם עליו זרקו אבן, אשר פגעה בחלק התחתון של הרגל. בעת הארוע שהה במרחק של כ-50 מטרים מהקצין.

אמנם בחקירה הראשית העיד כי ראה אדם אשר מרים את ידו ונותן מכה לקצין. רץ לעברו והבחין כי נפצע מעל או מתחת לעין (עמ' 20) וכי "המ"פ שלי הוציא את המצלמה וצילם את הבחור שפה (מצביע על הנאשם). אני הייתי לידו כשהוא צילם... אני לא ראיתי מה המעשה של הנאשם כלפי המ"פ אבל אני שמעתי את המ"פ שלי מה הוא אמר לי, הוא אמר הבחור הזה הרביץ לי והרים עלי ידיים וכל זה ובגלל זה הוא מצלם אותם... ממה שאני

ראיתי מזווית העין וזה גם מה ששאלתי אח"כ את המ"פ שלי אם היה בוודאות שהוא קיבל כאפה לכיוון האף וכאפה לכיוון העין, זה מה שראיתי וזה מה שהמ"פ שלי אמר לי באותו רגע". וכן, מי שעשה את זה "זה הבחור שיושב כאן מאחורי (מצביע על הנאשם)" (עמ' 21).

ואולם, בחקירה הנגדית, השיב כי ראה מסביב לקצין 4 אנשים וכי הקצין אמר לו שאדם תקף אותו באמצעות הידיים. את התקיפה עצמה לא ראה. עוד הוסיף כי הצביע על הנאשם כמי שתקף את הקצין כי זה מה שהקצין אמר לו ואף הראה לו את תמונת הנאשם ועל כן, מאמין למ"פ שלו (עמ' 22).

לדברי העד, מסר כי יכול לזהות את התוקף מהתמונה שהראה לו הקצין ומהתיאור שזה מסר לו. את האדם שזרק עליו אבן לא יכול לזהות (עמ' 24).

23. **תבור אלקבץ** מסר כי הגיע יחד עם שאר הכוח לאזור השריפה על מנת לסייע בכיבוי. התקבצו ערבים ויהודים והחלו קללות וזריקות אבנים. "היה כאוס מוחלט" (עמ' 26). שהה קרוב לקצין, כ-3 מטרים ממנו. לדבריו, "היהודים השתגעו, לא רצו להקשיב, החלו לרוץ ולדחוף אותנו, תפסנו את הידיים שלא יעברו דרכנו, פתאום היה איזה התקבצות ליד גלעד, פתאום ראינו שיש לו שריטות על הפנים, אני אישית לא ראיתי מי עשה לו ומה עשה, אבל ראיתי שהיו לו שריטות עם דם על הפנים והיה ממש עצבני" (עמ' 26).

העד מסר כי ראה התגודדות סביב הקצין וכי הרימו אותו מהריצפה והיו לו שריטות עם דם, לא זוכר מי הרים אותו, אבל בוודאות לא אזרחים (עמ' 26-27).

העד הדגיש את תחושת התסכול והכעס של הקצין:

"הוא היה עצבני מהיהודים על כל מה שקורה שם. עבורי יש לי משפחה שגרה באזור, זה הדבר הכי מקומם שיש, באת להגן על מדינת ישראל ומדינת ישראל תוקפת אותך. זה הדבר הכי כואב שיש. ברגע שאתה רואה יהודים שאני בא להפריד ביניהם קופצים עליך, הוא היה עצבני ולא מוכן להמשיך... לפי זה הוא התעצבן על היהודים מה שקרה בינו לבינם זה היה סוג של ליניץ שעשו בו" (עמ' 27).

העד מסר כי הקצין גבוה, 1.87 מ' או 1.90 מ', וכי הנאשם, בגובהו, לא יכול לנגוח בו (עמ' 28).

עוד מסר כי הקצין רדף אחרי אנשים וצילם אותם עם הפלאפון, והיה אחד שלא הסכים להוריד את כיסוי הראש (עמ' 28).

24. **דניאל טל** מסר כי שהה אף הוא במקום הארוע, אך עמד במרחק של כ-200 מטרים מהקצין ולא היה בארוע בו הותקף (עמ' 30).

בחקירתו הנגדית, סיפר שהבחין באדם, יחסית נמוך, נצמד לקצין (עמ' 29-30). לדבריו, לא סיפר על כך בהודעתו במשטרה (נ/1) כי לא חשב לפרט.

25. הנאשם עוכב, לאחר שהוכרז "דרוש חקירה", ביום 23.6.13 בשעה 01:30, ובתגובה לעיכובו אמר: **"אין מה להגיד חבל שלא מודיעים" (ת/5).**

26. בהודעתו **ת/1** מיום 23.6.13 שעה 03:46 הוחשד בביצוע עבירות של השתתפות בהפגנה לא חוקית, זריקת אבנים לעבר פלסטינים ותקיפת חיילים יחד עם אחרים. הנאשם נמנע מלהשיב על השאלות שנשאל. בסוף החקירה מסר כי לא היה באפשרותו להתייעץ עם עורך דין ועל כן **שמר על זכות השתיקה**. משנשאל אם מעוניין להיוועץ כעת בעורך דין, השיב: **"לא אמצע הלילה"**.

27. בהודעתו השניה מיום 23.6.13 שעה 13:45, **ת/2**, ולאחר ששוחח עם עורך דינו טרם החקירה, **סירב הנאשם להשיב על שאלות ואף סירב להביט בתמונות הקצין ובתמונות שלו מיום הארוע**.

28. בחקירתו הראשית, סיפר הנאשם כי הוא מתגורר בחוות גלעד כ-4 שנים. ביום הארוע ישב בביתו ושמע צעקות שפרצה שריפה בחוץ. החלו לרוץ למקום וזיהו שריפת קוצים גדולה ואינטנסיבית שמתקרבת לכיוון חוות גלעד. לדבריו, "הנושא של שריפות הוא פיגוע לאומני שמציתים שריפות ויודעים לאן זה ילך עם כיוון הרוח". משהגיעו למקום החלו בכיבוי השריפה, יחד עם החיילים, אשר עשו עבודה מעולה עם הציוד שברשותם. בשלב מסוים, החלו להתקבץ ערבים כסוג של פרובוקציה, כי היתה כבאית פלסטינית וצלם עיתונות. הערבים כיבו את האש שהתקרבה למטעים שלהם ובשריפת הקוצים נמנעו מלגעת ולעזור (עמ' 32-33).

הנאשם היה עסוק בכיבוי השריפה, שם ציצית רטובה על הפנים כדי למנוע שאיפת עשן, והבין שהיו חילופי אבנים בשטח. לא היה שותף לדברים האלה.

תוך כדי הכיבוי, לקראת הסוף, הבחין בקצין מתקרב אליו, מצלם אותו, מוריד ממנו את כיסוי הפנים, "לא הבנתי מה הוא רוצה והוא צילם אותי" (עמ' 33).

לאחר מכן, משהשתלטו על השריפה ופנו לבתיהם, שמע ששניים מחבריו נעצרו באותו היום בחשד להתפרעות, הוא עצמו לא ראה ולא ידע מה היה שם.

הנאשם טען כי נמנע מלהשיב לשאלות החוקר בהודעתו הראשונה מכיוון שהיה מעוניין בעורך דין והמטרה סירבה לכך. משהתירה לו המשטרה להתקשר לעו"ד נמנע מכך, שכן השעה היתה 03:00 בלילה (עמ' 33).

29. בחקירתו הנגדית הסביר הנאשם כי שתק בחקירותיו במטרה כי "לא ידעתי מה להשיב, פחדתי שאני אשיב בדרך לא נכונה ולכן שתקתי. לא ידעתי מה להגיד. אני הייתי בלחץ של מעצר, אני חייב להודות, זו חוויה נוראית. הייתי בלחץ והבנתי שאני צריך לסמוך על עו"ד ואני לא אומר שום דבר בלי עו"ד" (עמ' 33).

משעומת הנאשם עם העובדה כי ב-2/ת, הודעתו השניה, נרשם כי התייעץ עם עו"ד טרם החקירה, השיב: "אם רשום ששוחחתי עם עו"ד, אני לא אתווכח אבל אני אומר שלא" (עמ' 34).

לנאשם לא היה הסבר מדוע יבוא הקצין ויאמר כי תקף אותו (עמ' 34).

משנשאל הנאשם אם התקרב לקצין במהלך הארוע, השיב: "יכול להיות שהייתי באזור שלו אבל לא תקפתי אותו".

משנשאל הנאשם אם זיהה את פניו של הקצין, השיב: "הוא לא עשה לי פלשבק מיוחד אבל הפנים שלו היו מוכרות לי כי ראיתי את תיק התביעה" (עמ' 35), ולאחר מכן מיד תיקן: "אני רוצה לתקן את דבריי, אני לא רוצה לחטוא פה, חס וחלילה, הפנים שלו מוכרות לי, יכול להיות מהתמונות, יכול להיות מהארוע, זה הגיוני" (עמ' 35).

הנאשם אישר כי יכול להיות שהיה קרוב אל הקצין "מטר-שניים"; כי הקצין צילם אותו; וכי היה זה תוך כדי הארוע (עמ' 35).

דין - הרשעה על סמך עדות זיהוי יחידה

30. ההלכות הנוגעות לבחינת עדות זיהוי יחידה כבסיס להרשעה בפלילים סוכמו על ידי כב' הש' דנציגר בע"פ 2957/10, אלאטרש נ' מדינת ישראל ובע"פ 8902/11, חזיזה נ' מדינת ישראל - ואלה עיקריהן:

א. ככלל, אין מניעה עקרונית לבסס הרשעה בפלילים על עדות זיהוי יחידה, אף בהיעדר תוספת ראייתית התומכת בזיהוי. יחד עם זאת, על הערכאה הדיונית לנקוט בזהירות מירבית בבואה לבסס הרשעה על סמך עדות זיהוי יחידה, כשהטעם לכך נטוע במגבלות הזכרון האנושי. על כן, יש לנקוט זהירות יתירה בטרם קובעים כי עדות זיהוי יכולה להיות ראייה בעלת משקל כה רב עד שאינה נדרשת לכל חיזוק.

ב. בחינת עדות הזיהוי נעשית באופן דו-שלבי - בשלב הראשון נבחנת אמינותו של העד המזהה; בשלב השני נבחנת מהימנותו של "הזיהוי כשלעצמו". דהיינו, תחילה יש לבחון את הרכיב הסובייקטיבי של עדות הזיהוי - מהימנות העד המזהה - ולאחר מכן, יש לעבור לרכיב האובייקטיבי של עדות הזיהוי - "מהימנות הזיהוי כשלעצמו".

ג. בהיבט הסובייקטיבי, יש לבחון את מהימנות העד המזהה, קרי "על בית המשפט לבחון תחילה אם העד רוצה להטעות את בית המשפט או שאמירת האמת היא נר לרגליו"; לאחר שקבע בית המשפט כי העד הינו עד מהימן, עליו להמשיך ולבדוק את מהימנות הזיהוי כשלעצמו, שכן גם עד מהימן הבטוח בזיהוי, עלול לטעות טעות כנה בזיהוי.

ד. בחינת מהימנות הזיהוי כשלעצמו נעשית אף היא בשני שלבים - ברובד הסובייקטיבי וברובד האובייקטיבי. ברובד הסובייקטיבי, נבחנת יכולתו האישית של העד להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ולזהות מכוחם בני אדם על פי חזותם. ברובד האובייקטיבי, בודק בית המשפט את האפשרות שהעד המזהה טעה טעות כנה. לצורך בחינת שני הרבדים הללו, יש לברר, בצד מהימנותו של העד המזהה, גם את השאלות בדבר מידת הביטחון שהביע העד בזיהוי ואת

הנסיבות שאפפו את הטבעת הדמות בזכרונו של העד.

ה. "ניתן למנות רשימה לא סגורה של שיקולים אשר עשויים לסייע בידי בית המשפט להעריך האם אין מדובר בזיהוי שיסודו הוא בטעות כנה: היכרות קודמת בין העד המזהה לבין הנאשם עשויה להפחית את הסיכוי לטעות בזיהוי; משך הזמן שהעד ראה את הנאשם במהלך האירוע; תנאי הזיהוי - זווית הראייה, האם מדובר ביום או בלילה, תנאי הראות ומצב התאורה... נסיבות נוספות אותן יש לבחון הן המרחק ממנו צפה העד בנאשם ואת ההשתייכות האתנית-חברתית של הנאשם ושל העד כמו גם את הזמן שעבר בין האירוע לבין הזיהוי" (ענין אלאטרש, פסקה 59 לחוות דעתו של כב' הש' דנציגר).

למקרים בהם יושמו הכללים דלעיל ראה ע"פ 3176/03, **ווחידי נ' מדינת ישראל**; ע"פ 10360/03, **שדיד נ' מדינת ישראל**; ע"פ 9040/05, **אוחיון נ' מדינת ישראל**; ע"פ 2098/08, **פרעוני נ' מדינת ישראל**.

מן הכלל אל הפרט

31. מדובר, איפוא, בגירסה מול גירסה, כאשר מחד ניצבת עדותו של הקצין, סרן גלעד אפלשטיין, אשר זיהה בבטחון רב את הנאשם כמי שתקף אותו, ומאידך, ניצבת, לבדה, עדותו של הנאשם, לאחר ששתק בשתי חקירותיו במשטרה, המכחיש מעורבות בתקיפה.

32. לאחר ששמעתי את העדויות, עיינתי במוצגים ושמעתי את טיעוני הצדדים, אני קובע כי התביעה הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה והוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשם - ולא אחר - תקף את הקצין כמתואר בכתב האישום.

זאת אני קובע כשלנגד עיני הילכות בית המשפט העליון כנזכר לעיל, ולאחר שהזהרתי עצמי שמדובר בעדות זיהוי יחידה כנגד הנאשם.

33. עדותו של הקצין, סרן גלעד אפלשטיין, מהימנה עלי. הקצין עשה עלי רושם מצוין. הוא העיד באופן קוהרנטי, קולח ושוטף. הוא העיד בבטחון, לא הפריז בתיאוריו, נשאר נאמן לעובדות כפי שחוהה וקלט אותן בשטח. עדותו לא היתה מגמתית, נמסרה באופן חופשי ולא נמצאו בה פירוכות או סתירות היורדות לשורשו של ענין.

34. הקצין העיד - ועדותו נתמכת בעדויות שלושה מהלוחמים שהובאו לעדות - כי הוזעק לשטח שבין חוות גלעד לכפר פרעתה, בעקבות תצפית שזיהתה הפרת סדר. משהגיעו למקום זיהו ידוויי אבנים בין תושבי החווה לתושבי הכפר. הקצין והכוח שבפיקודו חצצו בין הניצים. על פי תאור הקצין, תושבי החווה החלו ליידות אבנים אף לעבר הכוח הצבאי. הקצין תיאר כיצד הותקף על ידי הנאשם, שהינו אחד מתושבי החווה. הקצין העיד - ועדותו, כאמור, מהימנה עלי, כיצד **זיהה** את הנאשם כאדם שתקף אותו, כדלקמן:

א. הקצין הורה לנאשם ללכת מן המקום והוא נצמד אליו. הקצין הרחיק אותו והוא השיב לו במכה

על היד. הקצין תפס אותו כדי שלא ירים עליו יד והנאשם שרט אותו בפנים ונתן לו מכה בפנים. הקצין תפס את הנאשם ואז הגיעו הרבש"צ ובחורים מהחווה על מנת להפריד ביניהם.

מתאור זה עולה כי הקצין שהה פרק זמן מספיק מול הנאשם, כשהם קרובים זה לזה, באופן שאיפשר לו לזהותו בבירור, ובאופן שדמותו של הנאשם נחרטה בזכרונו של הקצין.

ב. הארוע ארע באור יום, כשלנאשם אין אפשרות להסתתר, וכאשר הקצין והנאשם נותרו במרחב.

ג. הקצין העיד כי הוא בטוח בזיהויו של הנאשם "במאת האחוזים", "היה לי איתו עימות פיזי, פנים מול פנים, ראיתי אותו אחרי זה, גם בכוונה הלכתי לצלם אותו ראשון ובו אני בטוח"; "אני בטוח שהנאשם שיושב כאן שהצבעתי עליו והראיתי אותו בתמונות הוא זה שתקף אותי פיזית ועליו אני מתלונן".

דהיינו, מידת הבטחון של הקצין בזיהויו הנאשם היא גבוהה ביותר.

ד. הרדיוס בו שהו שתי הקבוצות - תושבי החווה ותושבי הכפר - היה מצומצם, רדיוס של כ-50 מטרים.

ה. אמנם באזור שהו בין 30 ל-50 איש, אולם מהחווה היו כ-15 איש.

ו. הקצין תיאר את הנאשם כנמוך, גובהו כ-1.60-1.65 מטר, רזה מאוד, גוון עור בהיר, פיאות ארוכות, שיער בין חום בהיר לבלונדיני - תיאור העונה על תיאורו של הנאשם כפי שמצולם בתמונה וכפי שבית המשפט התרשם ממנו במהלך הדיונים.

ז. הקצין צילם ותיעד את הנאשם, בעת האירוע, כ-5-7 דקות לאחר תקיפתו, וכשהוא שומר עימו על קשר עין רציף.

ח. הקצין מסר את התמונות בהן תיעד את הנאשם למשטרה ואלה הוגשו כראיה (ת/7). הקצין הצביע על התמונות בהן מתועד הנאשם ומסר כי זה האדם שתקף אותו.

ט. הקצין זיהה את הנאשם אף באולם בית המשפט, כשנה לאחר הארוע, כמי שתקף אותו. ויודגש, הקצין זיהה את הנאשם באולם כאמור, כשהנאשם יושב יחד עם עוד חמישה מחבריו, הדומים לו מבחינת חזותם החיצונית, על ספסל שאינו ספסל הנאשמים.

י. הקצין הסביר כי מסר למשטרה את כל התמונות שצילם במהלך הארוע וכי הצביע על תמונותיו של הנאשם כמי שתקף אותו. עוד הסביר כי יתכן וחלה אי הבנה בינו לבין החוקר באשר למספר התמונות הכולל אל מול אלה בהן הצביע על החשודים תושבי החווה (וראה עדותו של השוטר יובל שוקר והמזכר ת/6).

בכל אופן, אין באי התאמה כזו או אחרת ביחס למספר התמונות כדי לפגום במהימנותו של הקצין או במהימנות הזיהוי.

יא. לענין הכינוי "יויו" הסביר הקצין כי לא היה עסוק בלזכור שמות, אלא התרכז בלצלם ולתעד את המעורבים, ואגב כך שמע אותם קוראים האחד לשני בשמות ובכינויים. בהחלט יתכן כי הכינוי "יויו" הופנה לנאשם ולא לאחיו (אם אכן המצולם בתמונה 4 הוא אחיו של הנאשם). גם בכך אין כדי לפגום במהימנות הקצין ובמהימנות הזיהוי.

יב. הקצין הסביר כי לאחר הארוע יצא עם כוח משטרתי לנסות ולאחר את תושבי החווה שהיו מעורבים בתקיפתו (ת/4). אכן הקצין זיהה שניים מהם, ואולם, לא קם חשש לבלבול בין השניים לבין הנאשם, שכן העימות הפיזי עם השלושה לא היה סימולטני, אלא עברו דקה או שתיים בין עימות לעימות, כגירסת הקצין.

עוד ייאמר כי לא הוברר די הצורך "פועלם" של שני החשודים האמורים כלפי הקצין ומכאן, לא ניתן לבחון שיקול דעתה של התביעה באי העמדתם לדין.

35. עיננו הרואות כי עדותו של הקצין צלחה את "המבחן הדו-שלבי" שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון - בשלב הראשון נבחנה אמינותו של העד המזחה ונקבע כי העד מהימן וכי "האמת הינה נר לרגליו"; בשלב השני נבחנה "מהימנות הזיהוי כשלעצמו". כאן נבחנה יכולתו האישית של הקצין להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ולזהות מכוחם את הנאשם על פי חזותו. עוד נבחנה האפשרות שהקצין המזחה טעה טעות כנה ואפשרות כזו נשללה על ידי.

36. אל מול עדותו המהימנה והבטוחה של הקצין, ניצבת עדותו הבלתי מהימנה והכבושה של הנאשם, עדות בה לא נתתי אמון ואשר יש בה, לטעמי, כדי לחזק את עדותו של הקצין. הכל כמפורט להלן:

א. בעוד שניתן היה לקבל הסברו של הנאשם להימנעותו מלמסור גירסה בחקירה הראשונה (ת/1), הרי שכלל לא ברור ואף מתמיה מדוע נמנע הנאשם מלמסור גירסה בחקירה השניה (ת/2) - זאת לאחר שניתנה לו הזדמנות להתייעץ עם עורך דין, כמפורט בראש גליון החקירה (גובה האמרה לא נחקר על ידי ההגנה). הימנעות זו מלמסור גירסה, מעמידה את עדותו של הנאשם בבית המשפט בסימן שאלה ואת גירסתו כגירסה כבושה שלא ניתן הסבר מניח את הדעת לכבישתה.

ב. הנאשם הודה כי יתכן ושהה "באזור" של הקצין בעת הארוע, עובדה שיש בה כדי לחזק עדותו של הקצין.

ג. הנאשם מסר כי כיסה את פניו בציצית רטובה מפאת העשן הסמיך שאפף את האזור. ואולם, הקצין כלל לא נשאל אם בעת הארוע עשן סמיך אפף את האוויר ואם נאלצו המעורבים לעטות על פניהם כיסוי בשל העשן. גם הנאשם לא הביא עדים מטעמו שיעידו על ענין זה ויתמכו בגירסתו.

במצב דברים זה, אני קובע, על סמך עדותו של הקצין, כי הנאשם כיסה את פניו על מנת למנוע זיהויו ולסכל אפשרות שהקצין יצלם אותו, ולא מפאת העשן.

- ד. הנאשם נמנע מלהביא לעדות עדים אשר יעידו כי כינויו הוא "יוני", כפי שהטיח הסנגור בקצין.
- ה. עוד נמנע הנאשם מלהביא לעדות עדים אשר נכחו בארוע, שהיה בעדותם כדי לסתור עדותו של הקצין או כדי לפגום בה.

37. אינני מקבל טענת ההגנה למחדל חקירתי באי חקירתם של הרבש"ץ ושל דניאל הרטמן, אשר נכחו בארוע. ראשית, מצאתי עדותו של הקצין מהימנה ואמינה ודי בה כדי להביא להרשעת הנאשם במיחוס לו; שנית, זהותם של השניים ידועה להגנה וחזקה עליה כי היתה קוראת להם לעדות לו אכן תמכו בגירסת הנאשם.

38. לאור האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום - **תקיפת עובד ציבור** בניגוד לסעיף 382א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, ו' אלול תשע"ד, 01 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים